

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, СЕПТЕМВРИ 2021 ГОДИНА

През септември 2021 г. **общият показател на бизнес климата**⁴ спада с 2.4 пункта в сравнение с август (фиг. 1 от приложението). Понижение на показателя се наблюдава в промишлеността, строителството и търговията на дребно, а в сектора на услугите запазва приблизително нивото си от предходния месец.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ намалява с 0.9 пункта (фиг. 2 от приложението), което се дължи на по-резервираните оценки на промишлените предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията (фиг. 3 от приложението). Според тях настоящата производствена активност е леко намалена, като и прогнозите им за дейността през следващите три месеца са неблагоприятни.

Най-сериозните затруднения за дейността остават свързани с несигурната икономическа среда, недостига на работна сила и недостатъчното търсене от страната, посочени съответно от 51.3, 24.9 и 24.0% от предприятията (фиг. 4 от приложението).

Относно продажните цени в промишлеността 15.6% от мениджърите продължават да очакват те да се повишат през следващите три месеца.

Строителство. През септември съставният показател „бизнес климат в строителството“ спада със 7.3 пункта (фиг. 5 от приложението) в резултат на по-песимистичните оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Мненията им за получените нови поръчки през последния месец също са негативни, което е съпроводено и с леко влошени очаквания за строителната активност през следващите три месеца (фиг. 6 от приложението).

Основният проблем за развитието на бизнеса продължава да бъде несигурната икономическа среда, следвана от недостига на работна сила и цените на материалите (фиг. 7 от приложението).

В сравнение с август делът на мениджърите, които прогнозираят продажните цени да се повишат през следващите три месеца се запазва.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ намалява с 2.6 пункта (фиг. 8 от приложението), което се дължи на по-неблагоприятните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Анкетата регистрира и

¹ От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

песимистични мнения както за обема на продажбите (фиг. 9 от приложението), така и за поръчките към доставчиците през следващите три месеца.

Най-сериозното затруднение за дейността на предприятията остава несигурната икономическа среда, като през последния месец се наблюдава нарастване на негативното ѝ влияние. На второ и трето място са недостатъчното търсене и конкуренцията в бранша (фиг. 10 от приложението).

Оценките на търговците на дребно по отношение на продажните цени през последния месец са в посока на увеличение, като 23.4% от мениджърите предвиждат те да продължат да се повишават и през следващите три месеца.

Услуги¹. През септември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ запазва приблизително нивото си от август (фиг. 11 от приложението). Оценките на мениджърите за настоящото търсене на услуги се изместват към по-умерените мнения (фиг. 12 от приложението), като очакванията им за следващите три месеца са неблагоприятни.

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша продължават да ограничават в най-голяма степен развитието на бизнеса, като спрямо предходния месец се регистрира засилване на отрицателното въздействие на фактора „други“² (фиг. 13 от приложението).

Относно продажните цени в сектора на услугите анкетата отчита известни очаквания за повишение през следващите три месеца.

¹ Без търговия.

² На респондентите се дава възможност да посочат отговор „Други фактори“, когато освен изброените в анкетните карти фактори имат и други затруднения в дейността си, без да е необходимо да ги конкретизират.

Приложение

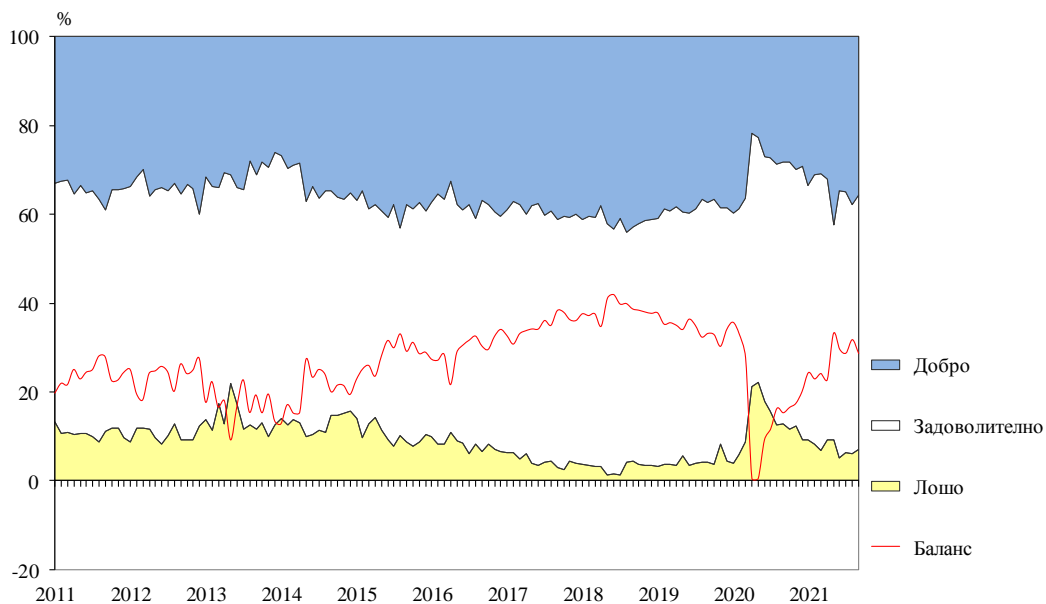
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

Фиг. 3. Настоящо бизнес състояние в промишлеността

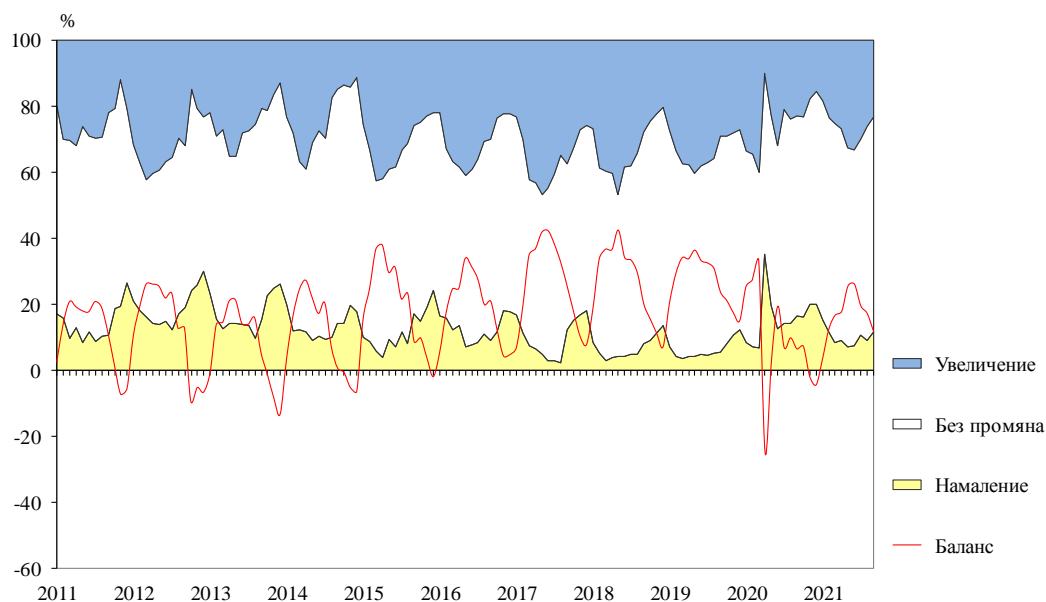
Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

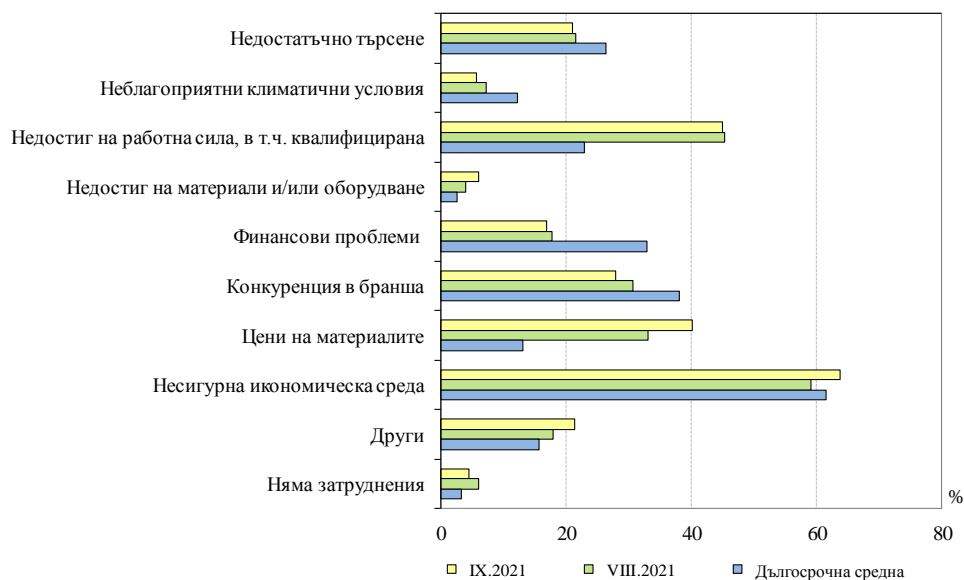
Фиг. 5. Бизнес климат в строителството

Фиг. 6. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

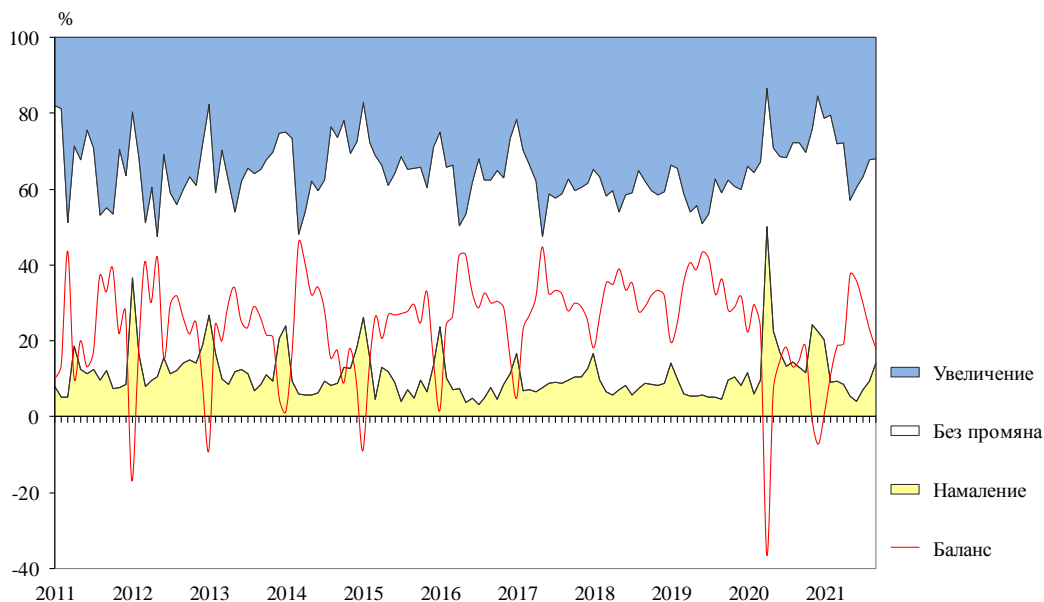
**Фиг. 7. Затруднения в строителната дейност
(Относителен дял от предприятията)**

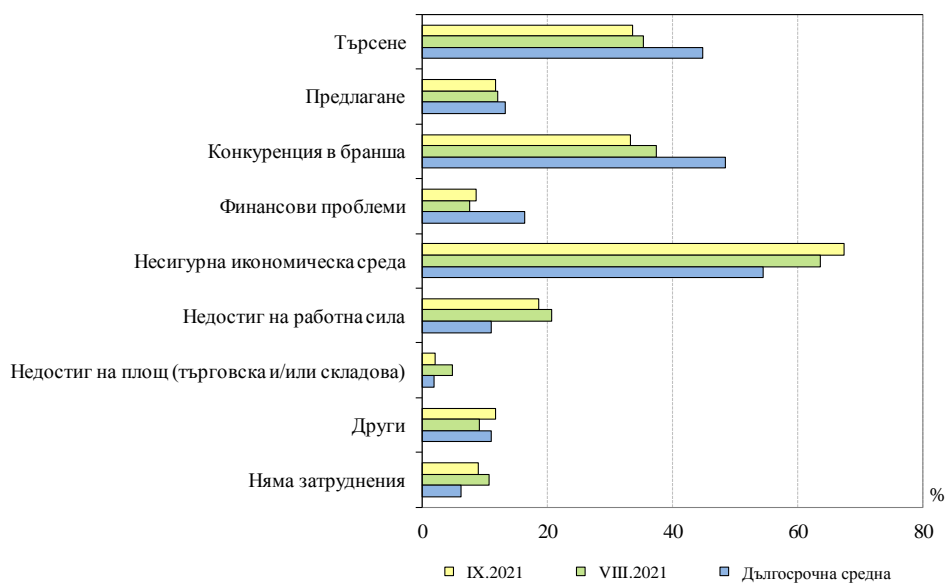
Фиг. 8. Бизнес климат в търговията на дребно

Фиг. 9. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

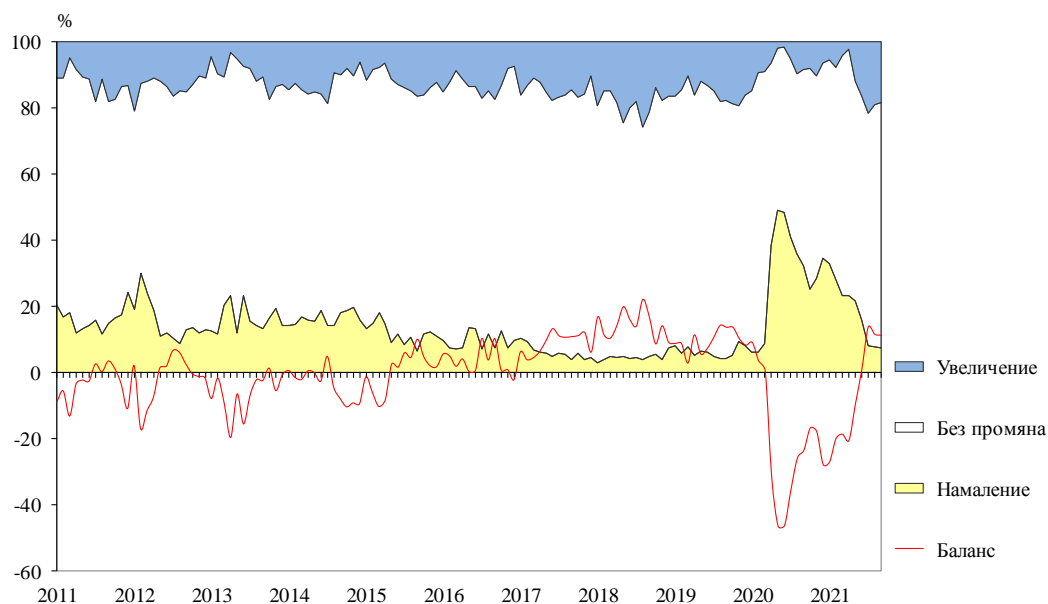
Фиг. 10. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 11. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 12. Търсене в сектора на услугите през последните три месеца

**Фиг. 13. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
(Относителен дял от предприятията)**

